

**Bijbelstudies over boek Hebreëën
Samengesteld door Jaap Haasnoot
(c) 2012**

Een overzicht van het boek Hebreëën

I. Proloog: de volmaakte openbaring van God in de Zoon (1:1-4)

II. Christus is meer dan de leiders onder het oude verbond (1:5-7:28)

- A. Christus is meer dan de engelen (1:5-2:18)
 - 1. Bewijs hiervan vanuit de Schrift (1:5-14)
 - 2. Aansporing om niet af te drijven (2:1-4)
 - 3. Vervolg-bewijs vanuit de Schrift (2:5-18)
- B. Christus is meer dan Mozes (3:1-4:13)
 - 1. Bewijs dat Christus meer is dan Mozes (3:1-6)
 - 2. Aansporing om Gods rust in te gaan (3:7-4:13)
- C. Christus is meer dan de levietische priesters (4:14-7:28)
 - 1. Aansporing om vast te houden (4:14-16)
 - 2. Kwalificaties van een priester (5:1-10)
 - 3. Aansporing om naar volkomene te streven (5:11-6:12)
 - 4. Zekerheid van Gods belofte (6:13-20)
 - 5. Christus priester naar orde van Melchizedek (hst. 7)

III. De betere dienst van onze Hogepriester (hst. 8-10)

- A. Een beter verbond (hst. 8)
- B. Een beter heiligdom (9:1-12)
- C. Een beter offer (9:13-10:18)
- D. Aansporingen (10:19-39)

IV. Afsluitend betoog over volharding in het geloof (hst. 11-12)

- A. Voorbeeld van vroegere 'geloofshelden' (hst. 11)
- B. Bemoediging om te volharden (12:1-11)
- C. Aansporing om te volharden (12:12-17)
- D. Motivatie om te volharden (12:18-29)

V. Conclusie (hst. 13)

- A. Praktische regels voor het christelijke leven (13:1-17)
- B. Vraag om voorbede (13:18-19)
- C. Zegenwensen (13:20-21)
- D. Persoonlijke opmerkingen (13:22-23)
- E. Groet en zegen (13:24-25)

Kringavond 1 | Hebr. 1:1 - 2:4 | De volmaakte openbaring in de Zoon

Vooraf

Een paar opmerkingen over Hebreeën als geheel:

- het is geen brief, maar een preek;
- auteur onbekend;
- lezers waren Joodse christenen;
- vanwege veronderstelde Joodse achtergrond niet eenvoudig.

Thema van de preek: het geloof in Christus gaat uit boven alles wat is geweest en het kan niet worden overtroffen. Er is een eeuwig behoud mogelijk, een eeuwige verlossing, eeuwige erfenis en een eeuwig verbond. Verder zie je ook heel vaak het woordje 'beter' terugkomen: een betere hoop, een beter verbond, etc. Alle nuances gaan we in de komende tijd ontdekken.

Wat betreft de vorm: je kunt een grove **tweedeling** maken:

- A. 1:1 - 10:18 de superioriteit van het christelijke geloof (leerstellig)
- B. 10:19 - eind aansporingen/vermaningen (praktisch)

Aantekeningen

Bij vers 1: Waarom deze inzet? (geen zwiigende God: Hij Spreekt!) Waarom worden de profeten genoemd? (Zij spraken heel expliciet namens God; zij voorzagen komst Messias).

Bij vers 2: Wat betekent "in het laatst van deze dagen"? (A: aan het einde van de oude bedeling; B: in deze laatste dagen: in deze nieuwe, beslissende tijd) "Gesproken in de Zoon": vgl. Joh 14:9, Wie mij gezien heeft, heeft de Vader gezien. Vroeger op veel manieren en vele malen (onvolmaakt), nu in Zijn Zoon, volmaakt en genoegzaam. Voorbeeld: eerst kreeg je steeds één zin uit een routebeschrijving om bij A te komen, nu krijg je een volledige routebeschrijving met plattegrond!

Dan volgen er 7 uitspraken over de ZOON:

1. Hij is gesteld tot erfgenaam v. alle dingen;
2. door Hem heeft God de werelden gemaakt;
3. Hij is de uitstraling van Gods heerlijkheid;
4. de afdruk van zijn wezen;
5. Hij draagt alle dingen door het woord van zijn kracht;
6. Hij heeft door Zichzelf de reiniging van de zonden tot stand gebracht;
7. Hij is gaan zitten a.d. rechterhand v.d. Majesteit in de hoge.

en daarop volgt dan de enig mogelijke conclusie: Hij heeft uitnemender naam geërfd dan de engelen.

Kort iets over de 7 uitspraken:

ad 1: Door het werk dat de Zoon volbracht heeft, krijgt Hij de erfenis van Zijn Vader (alle dingen). Alles is aan de verhoogde Christus onderworpen (2:8). Als je nu hierbij Rom 8:17 leest dan gaat het je duizelen: als kind van God ben je mede-erfgenaam van Christus!

ad 2: Joh. 1:3; wat zegt dit over de Zoon? Hier stopt het begrijpen, en begint de aanbidding!

ad 3: Wat is de heerlijkheid van God? (Gods aanzien; zijn schitterende majesteit; alleen Hij is waardig God te zijn). In Jezus zagen we een voorproefje van Gods heerlijkheid (Jh 1:14: wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwd), die pas volkomen zal zijn bij de voleinding.

ad 4: Hier ligt het beeld voor de hand: De Zoon is een perfecte afdruk van het wezen, het innerlijk van de Vader, zoals een lakzegel dat is van de zegelring. Het woord afdruk (karakter) is het woord voor een graving. Het beeld moet niet te ver worden doorgevoerd. want de Vader en de Zoon zijn één. Hier gaat het erom dat ze identiek van innerlijk zijn.

ad 5: Ook zo iets wat niet te vatten is voor ons beperkte verstand. De Zoon is God: Hij is de stabiele factor in onze werkelijkheid. Hij is er nog steeds bij, in ons wereld! Je hoort hier ook een echo van Gen 1 en Joh 1.

ad 6: Waar zou de Joodse lezer van dit woord aan hebben gedacht bij de `reiniging van zonden'? (Grote Verzoendag; Lev.16:30: want op deze dag zal over u verzoening gedaan worden, om u te reinigen; van al uw zonden zult gij gereinigd worden...).

ad 7: Rechterhand = ereplaats; Majesteit: Joodse omschrijving van God (eerbied); hemelvaart en verhoging: wat is de betekenis hiervan? (1. Jh. 14:2 om ons een plaats te bereiden; 2. Christus werk is compleet en voldoende Hebr. 10; 3. Hij treedt voor ons tussenbeide, voorspraak 7:25; 4. Hij wacht op Victory-day, 1Kor. 15:24) Hier klinkt trouwens Psalm 110 al door; die psalm zullen we vaker tegenkomen.

Conclusie: De Zoon boven de engelen (vers 4). Let op: hij noemt het alvast en gaat er zo mee verder, dat zullen we vaker zien in Hebr.

Waarom aandacht voor engelen? (waarschijnlijk vanwege zijn lezers: binnen jodendom veel interesse voor engelen. In Qumran-sectie: de aartsengel Michaël had leidende rol in messiaanse koninkrijk. Wellicht zagen zij Jezus als een engel, of zelfs minder dan dat. Nee, zegt Hebr., Hij is méér dan dat, Hij is de Zoon, en daar kan geen engel tegenop).

Dan volgen 7 citaten uit het OT om dit te bewijzen (vers 5 vv.). Waarom zou de schrijver dat met OT-citaten doen? (het heeft bewijskracht voor de lezers; auteur heeft het niet zelf verzonnen)

Want...(bewijsvoering); we lopen ze even snel door: wat zeggen ze over wie Christus is?

1. Zoon (vs. 5a);
2. Vader-zoon-relatie (vs. 5b);
3. Hij wordt aanbeden door de engelen (vs. 6);
4. engelen zijn dienende geesten (vs. 7);
5. gezalfd als eeuwig koning (messias) (vs. 8-9);
6. Hij is onvergankelijk en eeuwig (wordt van Jahwe gezegd!) (vs. 10-12);
7. Hij heeft alle macht in hemel en op aarde; `totdat' wijst weer op het 'nog niet geëffectueerd' (weer Ps. 110).

En dan volgt de rethorische vraag: "zijn zij niet alle dienende (Christus regeert!) geesten...?". Let op `behoudenis': weer een vooraankondiging. De schrijver zegt: daar ga ik het zo nog uitgebreider over hebben.

Hst. 2: de eerste van de 5 aansporingen in Hebr.

- *daarom* (vs. 1) duidt op een gevolgtrekking. Waar slaat het op terug? (niet helemaal duidelijk: wellicht: omdat we zo'n volmaakte openbaring hebben in de Zoon).

- *afdrijven* (vs. 1): Welk beeld zit hierachter? (schip; vgl. hst 6: anker voor de ziel).

- vers 3b en 4: Het gaat om horen (op grond van goede getuigen!) en zien (wonderen, krachten, uitdelingen= gaven).

Vragen

1. Bij 2:1 - Hoe voorkom je 'afdrijven'? Herken je de relatie tussen horen en niet afdrijven (of andersom)?
2. Wat zegt de schrijver in vs 2-3a als motivatie om niet af te drijven?
3. Stelling: Ons geestelijk en kerkelijk leven is vaak zo mat omdat we te veel horen en te weinig zien! (bij 2:3b-4)

Samengevat

God heeft zich ten volle kenbaar gemaakt in zijn Zoon. De Zoon is uniek, Hij is God en boven elk schepsel verheven. We worden aangespoord om dichtbij God en zijn woord te leven.

Kringavond 2 | Hebr. 2:4 - 3:6 | Christus méér dan engelen en Mozes

Vooraf

We zijn nu bezig met de vraag: wie is Jezus? Vorige keer is vooral zijn goddelijkheid benadrukt, nu gaat het over zijn menswording en vernedering.

Aantekeningen

Vers 5: Dit weerspreekt een misverstand dat bij de lezers leeft.

Vers 6 (en verder): Psalm 8 wordt hier toegepast op Jezus. Ps. 8 spreekt over de ideale toestand van de mens bij de schepping. Door de zondeval is daar de klad ingekomen. Jezus is de ideale Mens die dit in vervulling doet gaan.

Vers 7: Hoge waardigheid van de mens is door Jezus bereikt.

Vers 8: Wij zien echter nog niet alles onderworpen aan Jezus! Hier komen de waarom-vragen in ons leven boven.

Vers 9: Voor het eerst klinkt hier de naam Jezus. Let op het werkwoord 'zien' in vers 8 en 9 (zien we de gebrokenheid of zien we Jezus?). Er staat 'wij' (meervoud), je kijkt niet alleen! Dan volgt er: door de dood tot heerlijkheid (voor de wereld is dit waanzin). In Jezus zien we Gods plan: nu zien we het nog niet, maar als we naar Jezus kijken, dan weten we dat God zijn werk afmaakt.

Vers 10: Jezus is de Leidsman (NBG51), dat is de baanbreker, de wegbereider.

Vers 11: Hij is ook onze Broeder (vergelijk Rom 8:29).

Vers 12-14: Drie citaten over de hechte relatie tussen Christus en zijn broeders (en zusters!).

Vers 18: Verzoeking en beproeving. Waar denken we dan aan?

Hoofdstuk 3

Vers 1: Jezus is ook 'apostel' (de gezondene die ook uitzendt).

Vers 3: Jezus is niet zomaar een middelaar - zoals Mozes dat ook was - Hij is méér!

Vers 4-6: Beeld van het huis. Lastig voor ons te volgen. Gaat er om dat Christus meer is dan Mozes.

1. Mozes is een dienaar, maar Christus is de Zoon.

2. Mozes diende *in* het huis, maar Christus is *over* het huis. Gods kinderen zijn het huis (vergelijk: levende stenen in 1Pet. 2:5).

Vragen

1. "Alles hebt u aan hem onderworpen" (vers 8). Hoe kijk je aan tegen de werkelijkheid van elke dag in het licht van dit vers?
2. "Maar wij zien Jezus" (vers 9). Probeer eens concreet te maken hoe je Jezus ziet in een gebroken wereld. Hoe helpen we elkaar om Jezus te zien?
3. Welk beeld heb je van Jezus (Heer, Meester, Vriend...)? Welke associaties (gedachten) komen boven bij het woord 'broeder'? Wat zegt vers 11 over de relatie tussen Jezus en ons?
4. Op welke manier is de stelling van de schrijver van Hebr. 2 dat Christus méér is dan (bijvoorbeeld) Mozes nog relevant in onze tijd?
5. Vat eens samen wat je geleerd hebt van dit gedeelte.

Kringavond 3 | Hebr. 3:7 - 4:13 | De rust van God

Vooraf

We kijken nog even achterom naar wat we tot nu toe hebben gezien. Het spreken van God in zijn Zoon is volkomen en volmaakt. De Zoon is méér dan de engelen, dat loopt uit op het middelaarschap van Jezus (eind hst. 2). Dan komt de vraag op: maar Mozes was ook middelaar, is Jezus dan gelijk aan Mozes? Hst. 3 zegt: Nee, Hij is meer dan Mozes! En dan volgt een vermaning vanuit de woestijnreis van Israël, met een aansporing om in de rust voor het volk van God in te gaan.

Aantekeningen

Vers 7-12: Dit is een lang citaat uit Psalm 95:4-11. Lees ook de verhalen uit de woestijnreis van Israël die hierin meeklinken. Bijvoorbeeld Ex. 17:1-7 (Massa en Meriba) en Num 20:2-5 (weer bij Meriba).

Vers 8: Wat is “je hart verharden” (koppig zijn)? Je hart is het wilscentrum: je wilt niet voldoen aan Gods wil. Wat is nu eigenlijk de fout van Israël in deze verzen? Herken je die fout ook bij jezelf?

Vers 11: nooit zullen ze in mijn rust ingaan. Wat wordt daarmee bedoeld?

Het thema van de rust komt veel in de Bijbel voor. Ingaan in de rust wordt in het OT verbonden met de intocht in Kanaän, maar ook onder Davids koningschap wordt er gesproken van rust. Verder wordt de terugkomst van de ballingen uit Babylon aangeduid als ingaan in de rust. Maar in het OT blijft dit toch maar een schaduw van de werkelijke rust (“nooit zullen ze ...”). De gelovigen vinden *in Christus* rust: “kom tot mij, allen die vermoeid en belast bent, en Ik zal u rust geven” (Matt. 11:28). Maar ook dan nog blijft er een rust over: er blijft een sabbatsrust over voor het volk van God (Hebr. 4:9) - het verlangen naar een hemels, een beter vaderland.

Vers 12-19: Een vermanende toepassing. Het komt er echt op aan! Geloven is niet iets vrijblijvend: een jas die je naar behoefte aan- of uittrekt. Blijf bij het ‘aanvankelijk vertrouwen’ (vers 14) en houd dat vast! Want op ongelof staat een zware straf: kijk maar naar Israël in de woestijn.

Vers 15: Waarom staat er ‘heden’ (vandaag)? Kijk dus uit dat je niet afvalt van de levende God. Maar kan dat dan? Kunnen heiligen dan afvallen? Wat zegt Joh. 10:28 hierover? Deze vermaning in Hebreeën is *niet* bedoeld om twijfel te zaaien, maar juist om je te waarschuwen voor de zonde. De Bijbel spreekt heel reëel over invloed van zonde en verzoeking, maar dat betekent niet dat we aan Gods beloften moeten gaan twijfelen. Het betekent wél dat we er geen goedkoop verhaaltje van moeten maken (“laten we de zonde doen, opdat de genade groter wordt”): geloven heeft te maken met actief-zijn en volharden tot het einde (dit alles op grond van het vertrouwen op Christus).

Vers 16-19: Niet ingaan vanwege ongehoorzaamheid en ongelof.

Hoofdstuk 4:1-13: Aansporing om in de rust van God in te gaan. Je kunt dit gedeelte ook zo typeren: Jezus is meer dan Jozua, omdat ook Jozua de werkelijke rust niet kon bewerkstelligen.

Vers 1: Er blijft een (geestelijke) rust (van de verlossing) over: blijf niet achter!

Vers 3: Ingaan in de rust is verbonden met vertrouwen op Gods beloften (gelof). Dat gold voor Israël en dat geldt voor ons. Apart hier is dat het citaat uit Ps. 95:11 het negatief zegt.

Vers 4-8: Dan volgt een uiteenzetting dat Jozua's rust niet de volledige was (bij de intocht in Kanaän), maar dat Gods rust (die al sinds de schepping realiteit is) nog blijft staan: de uitnodiging van het ‘heden’ geldt nog steeds! Verhard je hart niet, maar geef je over aan de rust die Jezus biedt.

Vers 10: “tot rust gekomen van zijn werken”. Wat wordt hiermee bedoeld?

Vers 12: Het Woord van God legt de diepten van een mens bloot.

Vers 13: De auteur zegt dan hetzelfde over God zelf.

Vragen

1. Herken je het proces van je hart verharden (koppig zijn) bij jezelf of bij anderen? Wat zijn valkuilen?
2. In 3:13 wordt gesproken over elkaar terecht wijzen. Hoe kunnen we dat doen? Waarover zou je elkaar kunnen (moeten) vermanen?
3. Niets van ons leven is voor God verborgen (4:13). Wat doet dat je? Vertel elkaar hoe het Woord van God diep tot je door kan dringen.
4. Mediteer eens samen over die rust van God. Verlang je daarnaar? Hoe dan? Waarom dan? Hoe past die rust nu al in je leven met God?

Samengevat

Wees niet koppig. Wees standvastig in het geloof. Ga in tot Gods rust, dan kom je ook zelf tot rust!

Kringavond 4 | Hebr. 4:14 - 5:10 | Jezus de hogepriester die met ons meevoelt

Vooraf

We zijn nog steeds bezig met de vraag: Wie is Jezus? Hij is de Zoon van God, de volmaakte openbaring van Gods wil. Hij is meer dan de engelen en meer dan Mozes! Daarna zagen we een vermaning vanuit de woestijnreis van Israël, met een aansporing (in 4:1-13) om in de rust in te gaan. Je kunt dit gedeelte ook zó typeren: Jezus is méér dan Jozua, omdat ook Jozua de werkelijke rust niet kon bewerkstelligen (4:9, er blijft een sabbatsrust over). Gods rust blijft nog staan: de uitnodiging van 'vandaag' (heden) geldt nog steeds! Verhard je hart niet, maar geef je over aan de rust die Jezus biedt (4:11).

Aantekeningen

Hoofdstuk 4 | Zonder schroom naderen

Vers 14: De typering hogepriester kwam al eerder voor (1:3, 2:17, 3:1), maar nu wordt het verder uitgewerkt.

- "grote" (NBV: hoogeplaatste): Jezus is meer dan Aäron.
- "de hemelen doorgedaan": zoals een aardse priester in het heilige der heilige is Christus ingegaan tot waar God zelf is (vgl. 10:19).
- "Jezus, zoon van God": deze hogepriester is Jezus van Nazareth (mens), Die ook de zoon van God is.
- "belijdenis" (Grieks: *homo-logia*; hetzelfde zeggen): ook in 3:1 en 10:23. In deze gedeelten zien we de combinatie tussen het vasthouden van de belijdenis en het naderen tot God.

Vers 15: Meevoelen is sympathie hebben (Grieks: *sumpathesai*). Citaat: "niet elke verzoeking, maar wel elke soort van verzoeking". "Doch zonder te zondigen": hoe kan Hij dan net als wij zijn verzocht? Verzoeking op zichzelf is niet zondig, maar het resultaat kan dat wel zijn.

Vers 16: Vergelijk 10:22. Vrijmoedigheid (NBG) = zonder schroom (NBV) = *with confidence* (Eng. vertaling).

5:1-10 | Vergelijking met Aäron

Vers 1: Jezus voldoet aan de voorwaarden voor een aardse hogepriester: a. uit de mensen genomen; b. is aangesteld; c. staat in relatie tot God; d. Hij bracht een offer voor de zonden.

Vers 2: Meer (persoonlijke) kenmerken van de hogepriester.

Vers 3: Verschil tussen Jezus en Aäron. Aäron was zélf zondig, en moest daarom op Grote Verzoendag eerst voor zichzelf (zie Leviticus 16:11), en daarna voor het volk offeren.

Vers 4: Een hogepriester wordt door God geroepen, zo ook Christus (vergelijk Joh. 17:4).

Vers 5: Christus (let op de titel: de Gezalfde) is door God aangesteld. Als een refrein komt hier weer Psalm 2 terug (Hebr. 1:5).

Vers 6: Citaat uit Ps. 110. Twee kenmerken: (a) tot in eeuwigheid en (b) naar de orde van Melchisedek. Melchisedek is een mysterieus figuur, die komt in hst. 7 uitgebreid terug.

Vers 7: Abrupte overgang. Aandacht voor historische leven van Jezus. Dit lijkt op situatie in Gethsemane, heel menselijk. Hij werd verhoord om zijn 'nederige overgave' (Groot Nieuws) [NBV: diep ontzag; SV: vrees]. Betekent waarschijnlijk dat Jezus Gods wil volledig accepteerde (uw wil geschiedde).

Vers 8: Gehoorzaamheid geleerd? Maar Jezus was toch perfect? Ja, maar Hij moest zich Gods wil wel eigen maken en dat steeds meer.

Vers 9: Volmaakt geworden (de verzoeken bevestigden zijn volmaaktheid), heeft Hij de weg tot het behoud geopend. Geen aardse priester kon dat.

Vers 10: Hij is aangesteld tot hogepriester van een unieke orde (7:3), die van Melchisedek.

Vragen

- Waar denk je aan bij het woord 'verzoeking' (op de proef stellen)? Wat betekent het voor je dat Jezus kan meevoelen met de verleidingen en beproevingen die op je af komen?
- Met vrijmoedigheid naderen tot de troon van de genade (4:16). Waar denk je dan concreet aan? Wat zijn onze blokkades hierbij? Hoe kunnen we elkaar helpen vrijmoedig te zijn?
- Verder spreekt Hebr. 4:16 over hulp krijgen op de juiste tijd. Dat zou kunnen betekenen 'als je het nodig hebt', maar je zou ook denken aan 'als je er zelf open voor staat'. Wat is je of jullie eigen ervaring op dit punt?

4. Waarom zou de schrijver van Hebrreeën zo zijn best doen om te laten zien dat het hogepriester-zijn van Jezus van een andere orde is dan dat van Aäron? Hoe zie jij Jezus?
5. Jezus heeft via de weg van het lijden gehoorzaamheid geleerd (5:8). Is dat misschien een patroon dat nog steeds geldt? Hoe ervaar je dat zelf of hoe zie je dat bij anderen?

Samengevat

1. Jezus is de grote hogepriester die - méér dan Aäron – door zichzelf (!) de verzoening heeft bewerkt voor allen die hem gehoorzamen.
2. Jezus kan met ons meevoelen als we verzocht worden: laten we dus met vrijmoedigheid naderen tot de troon der genade om hulp te vinden.

Kringavond 5 | Hebr. 5:11 – 6:20 | De zekere belofte

Vooraf

We hebben hiervoor gezien dat Jezus, de bijzondere hogepriester, zélf het offer heeft gebracht dat nodig was voor de verzoening (5:9). Ook werd duidelijk dat we alle reden hebben om met onze gebrokenheid en onze vragen naar Jezus te gaan (4:16). In dit gedeelte (5:11-6:20) benadrukt de schrijver de zekerheid van Gods belofte. Reden te meer om daaraan vast te houden.

Aantekeningen

Dit gedeelte kun je als volgt onderverdelen:

- 5:11-6:3** lezers 'krijgen op hun kop' dat ze zijn blijven hangen bij de eerste beginselen
6:4-8 over (de onmogelijkheid van) berouw na afval
6:9-12 oproep om standvastig te blijven in het geloof
6:13-20 de zekerheid van Gods belofte

Hoofdstuk 5

Vers 11-12: De lezers waren weer terug bij af en nog niet klaar voor de stevige kost zoals in hoofdstuk 7.

Vers 14: Dit is de definitie van een volwassen gelovige.

Hoofdstuk 6

Vers 1-2: Hier worden 6 punten genoemd als het gaat om 'de eerste beginselen'.

Vers 4-8: Dit is een moeilijk gedeelte waar de meningen over verschillen. Ik noem 3 mogelijkheden:

- (1) Het gaat over christenen die hun redding verliezen;
- (2) Dit wordt de lezers voorgesteld als waarschuwing: als jullie niet volwassen worden in het geloof, dan kan het oordeel komen;
- (3) Het gaat over mensen die de naam van Christus hebben beleden, maar uit hun afvalligheid blijkt nu dat hun geloof niet echt was.

Ds. J. Overduin (*Een brief op hoog niveau*) zegt: "Mensen, die eenmaal verlicht zijn geweest [-] en toch weer afvallen, kunnen onmogelijk weer tot bekering komen. Bewust, willen en wetens kruisigen zij als het ware Jezus Christus opnieuw. Dat noemen wij de zonde tegen de Heilige Geest, de enige zonde die niet vergeven wordt. [-] Er kan een moment komen, dat we over de grens van het land van Gods genade komen, en dat we niet meer terug kunnen én willen".

Vers 9-10: De bovengenoemde waarschuwing is niet voor iedereen! In jullie leven is duidelijk dat God met jullie aan het werk is.

Vers 11-12: Blijf volharden tot het einde toe. Dan ontvangen we het 'bewijs' van onze redding.

Vers 13-18: Gods belofte is vast en zeker. We hebben allereerst het *woord* van de belofte en daarbovenop heeft God ook een *eed* gezworen. Wil je nog meer zekerheid?

Vers 19-20: Hoop wordt voorgesteld als een anker van een schip (wat drukt dat uit?) en als iets dat ons voorbij het voorhangsel van het heiligdom brengt (wat betekent dat?). Op die plek is onze Heiland, Jezus, de hogepriester, naar de orde van Melchisedek. Dit laatste wordt verder uitgewerkt in hoofdstuk 7.

Vragen

1. Hoe ben jij een 'leraar' in het geloof?
2. Op welke manier bereik je het stadium dat in 5:14 wordt genoemd? Hoe helpen we elkaar daarbij?
3. Hoe kijk je aan tegen mensen die zijn afgevallen van het geloof? Wat kan jij voor hen betekenen? Herken je bij sommigen dat ze niet meer terug "willen en kunnen"?
4. Noem eens een aantal beloften van God. Waarom twijfelen we toch wel eens aan Zijn beloften?
5. Probeer deze zin eens af te maken met een beeld dat je aanspreekt: De hoop die ik krijg door het geloof in Christus is voor mij als ...

Kringavond 6 | Hebreëën 7 | Jezus is een heel bijzondere hogepriester

Vooraf

Vanaf 4:14 ging het al over Jezus de grote hogepriester; 5:10 eindigt met dan Melchisedek. Toen volgde er een intermezzo: wees niet traag, streef naar het volkomene. In 6:20 wordt Melchisedek opnieuw genoemd. Hst. 7 werkt dit dan verder uit. Lees ook Genesis 14:17-20.

Aantekeningen

Vers 1: Melchisedek is koning én priester. Van God de Allerhoogste: opmerkelijk. Abraham erkent dat M. dezelfde God als hij aanbidt.

Vers 2: Koning van de gerechtigheid/vrede: dat zijn messiaanse titels (Jes. 9:6 en Jer. 23:5).

Vers 3: In Genesis vinden we geen geslachtsregister van Melchisedek, opmerkelijk. Dat betekent niet dat hij geen historische figuur was, maar de Hebr.-schrijver maakt van het ontbreken daarvan gebruik om Melchisedek af te schilderen als een voorafbeelding van Christus. Melchisedek lijkt op de Zoon: priesterschap van de Zoon is het ware, Melchisedek voorafbeelding.

Vers 4: Melchisedek was groter dan Abraham. Dat is nogal wat voor joods-chr. oren.

Vers 5-7: Dan over verschil tussen de orde van Aäron en die van Melchisedek.

Vers 8: Hier = de lijn van Aäron (sterfelijk); daar = de lijn van Melchisedek (eeuwig).

Vers 9/10: Levieten (in de lendenen van hun vader) erkennen in Melchisedek een meerdere.

Vers 11: Wet en priesterschap gingen gelijk op. Orde van Aäron (Levieten): niet perfect. Orde van Melchisedek: perfect. Dit was niet nieuw. Al in Psalm 110: de toekomstige priesterkoning.

Vers 16-17: Jezus uit de stam van Juda. "onvergankelijk leven" -> Psalm 110: u bent priester voor eeuwig.

Vers 18: Wet is (a) zwak; (b) nutteloos; (c) afgeschaft. Maar Rom. 7:12 zegt toch wat anders? Wet is heilig en goed. Rom 3:20-31 geeft antwoord: wet kan geen rechtvaardiging brengen of kracht geven om haar te volbrengen.

Vers 19: Wet was voorbereidend (Gal. 3:23-25). Waarom een betere hoop? Volledige verlossing nodig.

Vers 20: Een goddelijke eedzwering! Dat is méér dan de levieten.

Vers 22: Beter verbond. Wordt uitgewerkt in de volgende hoofdstukken.

Vers 26: "Gescheiden van zondaars" (NB: eerder werd Hij broeder genoemd): 1. volmaakte karakter; 2. zijn taak zet Hem apart. "Hoger dan de hemelen": zijn verhoging.

Vers 27: "Eens voor altijd": sleutelterm, komt vaker voor.

Vers 28: 'Zwakheid' vanwege: 1. sterfelijkheid (23); 2. zondigheid (27); 3. ze konden alleen dieren offeren, Jezus zichzelf. Zoon is volmaakt: zondeloos, gehoorzaam aan de Vader, eeuwige verlossing.

Wat zegt dit gedeelte over Jezus? Ds. J. Overduin zegt (in "Een brief op hoog niveau"):

1. Christus is een rechtvaardige Vrededorst;
2. Hij zal ons zegenen;
3. Wij zullen hem als onze wettige Koning en Priester erkennen door Hem de tienden van ons bezit te geven uit dankbaarheid.

Vragen

1. Jezus is onze Koning en Priester. Wat betekent dat voor jou/ons?
2. In vers 25 zien we het evangelie in een notendop: "Hij kan volledig behouden wie door Hem tot God naderen...". Hij pleit voor ons. Hoe functioneert dat in je leven?
3. Dit hoofdstuk heeft laten zien er geen redding mogelijk is zonder goddelijk ingrijpen. Op welke manier is dit gedeelte nog relevant voor onze tijd?

Kringavond 7 | Hebr. 8:1 - 9:12 | Een beter verbond en het ware heiligdom

Vooraf

Het doel van deze avond is dat we meer zicht krijgen op de verbondsrelatie die God met zijn volk wil. Een paar vragen die aan de orde komen: Waarom sowieso een verbond tussen God en mens? Wat was het doel van het *oude* verbond? Waarom moest er eigenlijk een *nieuw* verbond komen?

Aantekeningen

Hoofdstuk 8: De hogepriester van het nieuwe verbond

Vers 1-2: Kern is de hemelse hogepriester.

Vers 4: Jezus behoorde niet tot de priesterstam Levi, maar tot de stam Juda.

Vers 7: Zelfde argumentatie als in 7:18. Mozaïsche verbond kon geen rechtvaardiging bieden en had niet de kracht om geboden te houden.

Vers 8-12: Citaat uit Jeremia 31:31-34 over het nieuwe verbond. God berispt zijn volk: het ligt aan de bondelingen, niet aan het verbond!

Zegeningen van verbond:

1. Gods wetten worden innerlijke principes (vers 10a) die het mogelijk maken Gods wil met vreugde te doen (Rom 8: wet van de Geest).
2. Er is een intieme relatie tussen God en zijn volk (10b).
3. Onmiddellijke, persoonlijke kennis van God is voor een ieder mogelijk (11). Scheidslijnen (leraar/leerling) vallen weg.
4. Vergeving van zonde voor altijd (12).

Vers 13: als er iets nieuws is, ga je niet terug naar het oude. Het gaat hier over het verbond van Sinaï, niet over verbond met Abraham (dat kende geen voorwaarden).

Hoofdstuk 9: De aardse tabernakel als voorbeeld

Vers 4: Het gouden reukofferaltaar stond niet in het heilige der heilige (vergelijk Ex. 40:5)! Auteur maakt geen fout, hij ziet een nauw verband tussen de twee.

Vers 10: Tijd van herstel (nieuwe orde) = tijd van Christus als hogepriester.

Vers 12: Eens voor altijd is Christus met zijn offer het hemelse heiligdom ingegaan om een eeuwige verlossing te bewerken.

Vragen

1. Waarom sloot (en sluit) God een verbond met zijn volk?
2. Er is hier sprake van een *beter* verbond. Wat was er dan mis met het oude verbond? Had God niet beter meteen dit nieuwe verbond kunnen instellen? (vergelijk Galaten 3:19, 22-24)
3. Wat zijn de verschillen tussen de aardse en de hemelse tabernakel?
4. Andrew Murry vraagt: Of ben je een christen die nog onder het *oude* verbond leeft? Dat is iemand die weet dat God zijn zonde vergeeft, maar niet verder komt dan dat. Zo blijf je slaaf van de zonde. Pas als je geleerd hebt wat de kracht van de zonde is, en als je je eigen onmacht erkent om die zonde van je af te schudden, dan kun je de beloften van het *nieuwe* verbond gaan ervaren. Reageer hier eens op.

Andrew Murray

Hoe krijgen we toegang tot de zegeningen van het nieuwe verbond?

1. Je moet overtuigd zijn van de macht van de zonde, en verlangen naar een nieuwe gehoorzaamheid. Als je berust in de bestaande toestand, is er geen verlangen naar iets beters.
2. Als het oog opziet tot Jezus, de borg van het verbond, die zelf zorgt dat alles waar wordt, dan begint het verlangen te groeien naar dit heerlijke leven.
3. Willen we alles wat tot de geest der wereld behoort opgeven en ons geheel en al overgeven aan Jezus? Je moet bereid zijn alles op te offeren.
4. We moeten Jezus kennen als de middelaar van het verbond: Hij is het die kracht zal geven tot overgave en geloof.

Kringavond 8 | Hebr. 9:13-28 | Het betere offer

Vooraf

Paulus zegt: de prediking van het kruis is een struikelblok. Dit geldt nog steeds. Hoe kan de toekomst van elk mens persoonlijk en de wereld als geheel nu in verband staan met een Man die aan een kruis stierf? Het blijft relevant om bij de betekenis van het offer van Christus stil te staan.

Aantekeningen

Vers 14: Als je gereinigd bent van dode werken, dan pas kun je de levende God gaan dienen.

Vers 15: Switch van verbond naar 'testament' (vers 16): vergelijking niet te ver doorvoeren. Het gaat erom dat door de dood van Jezus het testament in werking treedt: de erfenis is voor ons, en het is een eeuwige erfenis! Overtredingen zijn bewuste overtredingen. Die werden in het oude verbond *niet* door de offers verzoend (vgl. Hebr. 9:7): dat verbond is onvolkomen.

Vers 19: Oude verbond werd door bloed ingewijd, zo ook het nieuwe. Bloed heeft ook reinigende functie (vs. 14).

Vers 20: "Dit is het bloed van het verbond": vgl. Avondmaal (Matt. 26:28).

Vers 23: Het aardse is een kopie van het hemelse, dus wat voor het aardse geldt, is zeker waar voor het hemelse (reiniging door bloed).

Vers 24: Hemel = daar waar God aanwezig is (niet zozeer een plaats). Christus treedt als middelaar voor ons op (Hebr. 7:25).

Vers 26: Voor de Joodse lezers moet de auteur duidelijk maken dat één offer genoeg is. "Voleinding van de eeuwen": door Christus' offer begint een nieuw tijdperk.

Vers 27-28: Sterven en daarna het oordeel: het oordeel volgt op het sterven; het hoeft niet per se *direct* te volgen. "Christus is geofferd" is passieve vorm. In vers 14: Hij heeft *zichzelf* geofferd. Het is allebei waar! Wederkomst is de kroon op Christus' werk.

Vragen

1. Wat betekent het om als gelovige met een gereinigd geweten te leven? Wat is het verband met het dienen van God? (vers 14)
2. Hoe doe je dat: leven met de verwachting dat Jezus terugkomt? (vers 28)
3. Stelling: "De kruisdood van Jezus als verzoening voor onze zonden is bijna niet uit te leggen aan m'n niet-christelijke buurvrouw".

Samengevat

1. Christus' offer is uniek: het is volkomen (geweten gereinigd!) en eeuwig zeker.
2. We verwachten onze Heer Jezus Christus als Heiland uit de hemel! (Fil. 3:20)

Je kunt de kring ook in kleine groepen verdelen die vervolgens elk naar een tegenstelling (of vergelijking) kijken (zie hieronder) en daarover vragen beantwoorden. Daarna delen ze kort in de grote groep wat ze besproken hebben.

Tegenstelling A (vers 13-14)

1. Het bloed van offerdieren <-> het bloed van Christus
2. reinheid van het lichaam <-> reiniging van het geweten

Zie ook: Hebr. 9:22 en Lev. 17:11; Hebr. 9:10, 10:4 en 1Joh 1:7; Tit. 2:14; Ef. 5:26.

- Wat wil de auteur met deze tegenstellingen duidelijk maken?
- Wat betekent dit voor ons?
- Wat begrijp je niet?

Tegenstelling B (vers 15-22)

Christus als middelaar van een nieuw verbond (vs. 15) <-> Mozes middelaar van het eerste verbond (vs. 18-22)

Zie ook: Ex. 24:4-8; Hebr. 7:22, 8:6,13.

- Wat wil de auteur met deze tegenstelling duidelijk maken?
- Wat zijn de overeenkomsten tussen de twee verbonden?
- Wat betekent dit voor ons?
- Wat begrijp je niet?

Tegenstelling C (vers 23-24)

Het door mensenhanden gemaakte heiligdom <-> de hemel zélf

Zie ook: Hebr. 4:14, 6:20, 8:2, 9:11-12.

- Wat wil de auteur met deze tegenstelling duidelijk maken?
- Wat betekent dit voor ons?
- Wat begrijp je niet?

Tegenstelling D (vers 25-26)

Het elk jaar offeren van de hogepriester <-> Christus is éénmaal geopenbaard om de zonde af te schaffen

Zie ook: Hebr. 1:1, 1Kor. 10:11; 1Petr. 3:18, Hebr. 10:10.

- Wat wil de auteur met deze tegenstelling duidelijk maken?
- Wat betekent dat voor ons?
- Wat begrijp je niet?

Vergelijking E (vers 27-28)

De mens moet éénmaal sterven, en daarna het oordeel = Christus is éénmaal geofferd, en zal een 2e keer verschijnen

Zie ook: Joh. 5:24-25, 28-29; 2Tim. 4:8; Hebr. 4:15.

- Wat valt je op aan deze vergelijking?
- Wat wil de auteur met deze vergelijking duidelijk maken?
- Wat betekent dat voor ons?
- Wat begrijp je niet?

Kringavond 9 | Hebr. 10:1-18 | Alleen voor heilige boontjes?

Vooraf

Iemand noemde dit gedeelte 'de finale van een concert': alle thema's die we eerder hebben gezien, komen er in terug. Zoals: de wet als voorafschaduwing, de onvolkomenheid van dieroffers, het eenmalige offer van Christus met een geweldige uitwerking, Jezus als de verhoogde hogepriester en het nieuwe verbond.

Aantekeningen

Vers 1: Wet staat tegenover 'al het goede dat nog komen moet'. Calvijn gebruikt het beeld van een schilder die eerst een voorstudie met houtskool maakt (= wet). Dat is grofweg hoe het schilderij worden moet. Het echte schilderij is echter kleurrijk en precies (= het toekomstige).

Vers 2: Als de offers onder het oude verbond volkomen waren geweest, dan hoefde men niet elk jaar te blijven offeren.

Vers 3: We hebben een volmaakt offer nodig.

Vers 4: Bloed van dieren is geen volkomen vervanging voor de mens (naar beeld van God geschapen).

Vers 5-7: Psalm 40 wordt aangehaald. Christus onderwerpt zich volkomen aan de wil van de Vader. Ook onder oude verbond gaat het om *gehoorzaamheid*, niet om de offers.

In vers 5b wordt de Griekse vertaling van het OT gebruikt (**lichaam** gegeven; in Hebreeuws: gij hebt mij **geopende oren** gegeven (= gehoorzaamheid)). Het woord 'lichaam' duidt meer op het offer.

Vers 10: Wij zijn geheiligd: door God apart gezet om voor Hem te leven.

Vers 11-12: 'Staan' (NBG-vertaling) tegenover 'zitten' (vs. 12): Christus heeft zijn werk afgemaakt i.t.t. de aardse priesters.

Vers 16-17: 'Wet in het hart' is: de vreugde om Gods wil te doen.

Verdieping: heilig en volmaakt

In ons moderne taalgebruik zijn de begrippen 'volmaakt' en 'heilig' onbereikbaar voor gewone stervelingen. De Bijbel gebruikt deze termen voor 'gewone' christenen. Daar moeten we even bij stil staan.

De Korinthiërs worden 'geroepen heiligen' genoemd (1Kor. 1:2), terwijl er heel wat aan de hand was in de gemeente! Ik noem je een paar zaken uit hun 'zondenregister':

1. Ze vechten elkaar de kerk uit: ik ben van Paulus, en ik van Apollos, nou ik van Petrus!
2. Er zijn seksuele uitspattingen in de gemeente en er wordt niet tegen opgetreden.
3. Als broeders ruzie met elkaar hebben, slepen ze elkaar voor de rechtbank.
4. Er zijn er die dronken aan het Avondmaal zitten: ...geroepen heiligen?

Wij denken bij **heilig** aan (bijna) zondeloos. De Bijbel beschrijft het als:

- a. afgezonderd van het kwade (1Petr. 1:14-16).
- b. toegewijd aan God (Ex. 30:30).

Als je dat samen neemt: iets of iemand apart zetten voor een bepaald doel (sabbat in Ex. 20:8 en de mens in Rom. 12:1).

Hoe zit dat dan met het woord **volmaakt**? In Matt. 5:42-48 heeft het de betekenis van onbegrensde, ongedeelde liefde, liefde zonder beperkingen (denk ook aan Matt. 13:44, de schat in de akker: waar uw schat is, daar zal ook u hart zijn, dat is: een ongedeelde hart, volkomen toegewijd aan God). Dus: niet zondeloos, maar toewijding en ongedeelde liefde.

Hierbij spelen steeds **twee aspecten** een rol:

1. **Passief.** Hebr. 10:14 - je **bént** heilig en volmaakt door het offer van Christus. God zal niet meer denken aan onze zonden en wetteloosheid.
2. **Actief.** Tegelijkertijd wordt van ons een actieve rol gevraagd: **wees heilig!** Zie: 1 Petr. 1:13-19 en Hebr. 12:14.

Je kunt hierbij denken aan het verkrijgen van het nederlandschap: na naturalisatie **bén** je officieel nederlander (1), maar er is ook een proces van vernederlandsing en inburgering dat door gaat (2).

Vragen

1. "Christus onderwerpt zich volkomen aan de wil van de Vader". Hoe reageer je op zo'n zin? Welke terreinen van ons leven houden we liever voor onszelf?
2. Hoe geef je in het dagelijkse leven vorm aan de passieve én de actieve rol van heiliging? Geef een voorbeeld.
3. Wat helpt je om je volkomen aan God toe te wijden? (Bijvoorbeeld: aanbidding, stilte, (samen) bijbellezen, bidden...?)

Kringavond 10 | Hebr. 10:19-25 | Geloof, hoop en liefde

Vooraf

Na het uitgebreide leerstellige gedeelte over het priesterschap en offer van Christus, volgt nu de toepassing. De auteur legt eigenlijk de verantwoordelijkheid nu bij de lezer, zo iets van: de zaken staan er nu zó voor, zet dan nu de volgende stap: ga het geopende heiligdom binnen!

Overzicht van dit gedeelte

* Waarom moeten we in het heiligdom ingaan?

1. We hebben vrijmoedigheid door het bloed van Jezus.
2. Hij heeft voor ons een nieuwe en levende weg ingewijd.
3. We hebben een grote priester over het huis van God.

* Hoe moeten we naderen?

1. Met een waarachtig hart.
2. In volle zekerheid van het geloof.
3. Het hart gezuiverd van het kwaad geweten.
4. Het lichaam gewassen met rein water.

* Wat volgt er uit 'Daar wij vrijmoedigheid hebben om in te gaan'?

1. Laten we naderen in **geloof**.
2. Laten we de belijdenis van de **hoop** vasthouden.
3. Laten we op elkaar achtgeven tot aanvring van **liefde** en goede werken.
4. Laten we onze eigen bijeenkomsten niet verzuimen.

Aantekeningen

Vers 19: Welk beeld wordt hier geschetst? Wat betekent dat 'ingaan in het heiligdom'? (Gods rijke, volle aanwezigheid ervaren. Luister met Joodse oren: alle gelovigen (broeders) worden uitgenodigd om het allerheiligste binnen te gaan!).

Vers 20: 'Weg' (ook in 9:8): duidt het resultaat van Christus' werk aan. Jezus heeft als voorloper de weg gebaad (6:20). 'Voorhangsel': toen Jezus stierf scheurde het voorhangsel. Zo is het een beeld van het lijden van Christus: daar doorheen wordt de toegang verschaft.

Vers 21: Het werk van de grote priester (vgl. 4:14) is uniek: verzoening en voorbede. Huis van God: de gemeente (op aarde en in hemel).

Vers 22: 'Harten gezuiverd van kwaad geweten door besprenkeling' verwijst naar heiligende functie van bloed. 'Lichaam gewassen met rein water' is symbolisch voor reiniging.

Vers 23: 'Hoop' is een zekere toekomstverwachting gegrond op Gods beloften. We zien nu nog niet alles aan Christus onderworpen, daar wachten we nog op: dát is onze hoop. Die hoop nu is vast en zeker omdat we in geloof zeggen: 'maar wij zien Jezus met heerlijkheid en eer gekroond!'.

Vers 25: Vermanen = bemoedigen.

Vers 26-39: Gaan we in deze studie niet verder op in. Het waarschuwend gedeelte (vs. 26-31) loopt uit op een oproep om – ook tijdens vervolging – vol te houden en God te vertrouwen (vs. 32-29).

Vragen

In dit gedeelte komt de drieslag geloof, hoop en liefde naar voren.

1. **Geloof.** In dit gedeelte worden de lezers aangespoord om het geopende heiligdom binnen te gaan, d.w.z. om tot God te naderen. Blijkbaar hebben ze de neiging om op 'de voorhof' te blijven staan.
 - a. Herken jij je in dit laatste? Wat zijn dan voor jou belemmeringen om in te gaan?
 - b. Hoe kunnen deze belemmeringen worden opgeruimd?
2. "Laten wij de belijdenis van de **hoop** onwankelbaar vasthouden..." (vs 23). Hoe doen we dat in de praktijk van elke dag?
3. "Laten we op elkaar acht geven tot aanvring van **liefde** en goede werken" (vs 24).
 - a. Hoe krijgt deze aansporing in onze gemeente gestalte?

b. In vers 25 wordt een nauw verband gelegd tussen het elkaar vermanen en de wederkomst. Wat zegt dat over het doel van de vermaning, en over de manier waarop we elkaar dienen te vermanen?

Samengevat

1. **Geloof** is hier: het zekere vertrouwen dat het heiligdom geopend is vanwege het bloed van Jezus.
2. De belijdenis van de **hoop** vasthouden is zien op Jezus, samen (vers 25) naar Hem kijken.
3. **Liefde**: wie in de liefde blijft, blijft in God, en God blijft in hem (1Joh. 4:16b).

Kringavond 11 | Hebreeën 11 | Leven door het geloof

Vooraf

Het tweede gedeelte van hoofdstuk 10 roept ons op om te volharden in geloof, omdat we in Christus zo'n geweldige Priester, Profeet en Koning hebben. Het thema 'geloof' wordt in hoofdstuk 11 verder uitgewerkt. In dit bekende hoofdstuk uit het NT zien we wat het geloof kan uitwerken in het leven van gewone mensen die God vertrouwen. Dit gedeelte is juist ook voor onze tijd relevant:

- a. De wereld om ons heen leeft over het algemeen bij de *zichtbare* dingen: wat je niet kunt zien, dat is er niet. Ook als christen kun je meegesleurd worden door die twijfelrivier: zou het allemaal wel echt zijn?
- b. Je kunt als christen ook het idee krijgen: ik sta er alleen voor. Hoe en aan wie kun je nu echt zien dat geloof 'werkt'? Dit hoofdstuk laat zien dat we in een traditie van gelovigen staan die Gods trouw hebben ervaren.

De verzen 1-31 zijn heel bekend; de verzen 31-40 krijgen – onterecht! - vaak minder aandacht.

Aantekeningen

Vers 1-3: Dit lijkt een wat abstracte definitie van geloof te zijn. Het gaat uiteindelijk om het *vertrouwen* en *zekerheid*: dat God liefdevol en genade is, en dat Hij zijn beloften waar maakt. Dan volgen er voorbeelden uit de geschiedenis van het OT (van de schepping tot aan Christus in 12:2). In dit hoofdstuk lezen we 18 keer: "door het geloof..."

Vers 3-38: We krijgen nu een lijst met historische personen en hoe het geloof in hun leven een rol speelde. Abel (4), Henoch (5-6), Noach (7), Abraham (8-19), Isaak (20), Jacob (21), Jozef (22), Mozes' ouders (23), Mozes (24-28), volk Israël tijdens uittocht (29), volk Israël tijdens 'intocht' en Rachab (31). Daarna (32-38) worden Gideon, Barak, Simson, Jefta, David, Samuël en de profeten genoemd.

Vers 39-40: Hier wordt de conclusie getrokken. Geloven is in de eerste plaats: leven met de belofte.

Opdracht

Maak 2-3 groepjes en laat elk groepje naar een aantal verzen kijken met de vraag: Wat zeggen deze verzen over het leven in (door) geloof? De verdeling is: (1) de verzen 3-19; (2) de verzen 20-31; (3) de verzen 32-38. Laat elk groepje vertellen wat ze hebben ontdekt.

Vragen

1. Welke uitspraak over geloof springt er voor jou uit in dit hoofdstuk? En waarom?
2. Op welke manier heeft de 'wolk van getuigen' een plaats in je geloofsleven?
3. Zijn er (historische) personen die je geloof hebben gevormd? Vertel er eens wat van.
4. In 11:35 staan twee werkelijkheden tegenover elkaar: sommigen kregen hun doden terug en anderen werden gemarteld tot de dood erop volgde. Hoe ga jij om met deze twee kanten van het leven in geloof?
5. Wat betekent het leven met Gods belofte (vers 39-40) voor jou persoonlijk en voor ons als gemeente?

Citaat van Calvijn bij vers 35

"De ene groep lijkt heel anders te zijn behandeld dan de andere groep. En toch was in beide situaties het geloof krachtig aanwezig. In het laatste geval zelfs sterker, want de overwinning van het geloof is rijker aanwezig in het licht van de dood, dan wanneer het leven wordt verlengd. Het geloof is duidelijker en tastbaarder aanwezig wanneer tegenslag en tegenstand worden weerstaan met kracht en verzet...".
(*Commentaar op de Hebreeën-brief*. Vrij vertaald uit het Engels)

Citaat van ds. J. Overduin

"...geloof is vastheid, geloof richt zich op de toekomst, geloof houdt de onzichtbare dingen vast, geloof ontwikkelt de grootste kracht in de zichtbare wereld, doordat de onzichtbare wereld haar beheerst".
(*Een brief op hoog niveau*, pag. 67-68)

Kringavond 12 | Hebr.12 | Niet opgeven!

Vooraf

Hst. 12 gaat over het volharden in het geloof, ook in een situatie van moeite en lijden. Het lijkt me een mooi thema - volharding - om dit kringseizoen mee af te sluiten.

Aantekeningen

1/2 - Vanuit de omstandigheden zien op Jezus (zoals een loper naar de finish-lijn kijkt). Leven als christen is geen korte sprint, maar lange afstandsloop.

22 - U bent genaderd (present), vgl. 11:10 Abraham verwachtte...

24 - Abels bloed riep om gerechtigheid en vergelding; het bloed van Jezus spreekt van vergeving en verzoening.

29 - De Here is een jaloers God.

* Volharden: wat roept dat bij je op?

- Stelling: Veel christenen noemen levensschip 'de berusting' i.p.v. 'de volharding'.

- Letterlijke betekenis: eronder blijven, het eronder uithouden.

- Actieve kant: wil van God doen (10:36); de wedloop lopen (12:1); genade vasthouden (12:28).

- Passieve kant: aanvaarden en verdragen van het lijden (12:7); ook 1 Petr. 2:20. Maar dan steeds op grond van een keuze om Jezus te volgen.

- Doel van volharding: belofte ontvangen (10:36); vreugde die voor hem lag (12:2).

Vragen

1. Jezus zegt: 'Ik zal u rust geven'. In dit hoofdstuk krijg je de indruk dat je altijd maar weer vooruit moet (continue wedloop). Is dat een tegenstelling?

2. De situatie van lijden is voor de eerste lezers concreet (10:32-34). Dat is bij ons niet zo (of toch wel?). Hoeven we dan ook minder te volharden?

3. N.a.v. 12:5-11 zullen er mensen zeggen: 'Zo'n God hoeft voor mij niet...' Hij was toch liefde? Wat vind je daarvan?

Hebreeën 13

Gespreksvragen:

1. Waarom legt de Bijbel zoveel nadruk op gastvrijheid en de zorg voor hen die lijden (vers 1-3)? Hoe geven wij (geef jij) dit vorm?
2. De media vertellen ons vooral dat “alles (of in ieder geval: veel) moet kunnen” als het gaat over liefde en seksualiteit. Vers 4 zegt iets anders.
Hoe ga jij om met die spanning tussen wat onze samenleving zegt en de Bijbelse richtlijnen?
3. Lees vers 7 en 8 samen. Heb jij voorbeelden van mensen die je na kunt volgen in het geloof? Hoe helpt vers 8 ons als we zien dat leiders ook fouten maken?
4. Waarom is het vaak lastig om te leven met het oog op Gods toekomst (vers 4)?
Wat zijn de zaken die ons ‘vasthouden’ aan het tijdelijke?